

Bericht
dinsdag 3 april 2025

Voor een ambitieus asbestverwijderingsbeleid: na Vlaanderen moeten Wallonië en Brussel in actie komen en de vervuiler laten bijdragen

De Belgische Vereniging van Asbestslachtoffers, ABEVA, zich verheugt van de resolutie die op woensdag 26 maart unaniem werd gestemd in het Vlaams Parlement. Deze resolutie eist dat degenen die historisch verantwoordelijk zijn voor de aanzienlijke aanwezigheid van risicovolle asbestproducten in het publieke en private woningpark in Vlaanderen, in overeenstemming met hun zware verantwoordelijkheid, zouden moeten aan de financiering van het Vlaams asbestverwijderingsplan deelnemen.

Dit plan, dat reeds in werking is getreden, voorziet in een totaal asbestveilig Vlaanderen tegen 2040. Het omvat verschillende belangrijke stappen, waarvan sommige momenteel aan de gang zijn, en prioriteiten, waaronder de eliminatie van asbestrisico's in scholen. Volgens recente gegevens van de OVAM (Vlaamse Dienst Afvalstoffen) bevat in het Vlaamse Gewest nog steeds 50% van de scholen asbestproducten met een hoog risico, die zo snel mogelijk moeten worden verwijderd.

Tijdens een hoorzitting in het Vlaams Parlement kon ABEVA gegevens presenteren over de financiële middelen (vermogen en jaarinkomen) van de belangrijkste aandeelhoudersfamilies van bedrijven die historisch verbonden zijn met het massale gebruik van asbest en dus de risico's die dit vandaag nog steeds met zich meebrengt. Toegegeven, het gebruik van asbest in de naoorlogse jaren was niet illegaal, aangezien het pas eind jaren 1990 in België werd verboden. Dit argument is echter misleidend: krachtige lobby's, verbonden met de aandeelhoudersfamilies van de participaties Eternit en vervolgens Etex, hebben het immers mogelijk gemaakt om de schadelijke aard van asbest decennialang bewust te verbergen of te minimaliseren, zoals al is gebleken uit de uitspraken van de rechtbanken in 2011, 2017 en 2023, en heeft het misbruik van asbest dus buitensporig lang laten duren. En de medeverantwoordelijkheid van de staat voor het voortgezette gebruik van asbest doet niets af aan de primaire verantwoordelijkheid van bedrijven.

Het zou dan ook logisch zijn dat deze families en aandeelhouders massaal zouden bijdragen in de kosten van de asbestsanering die nodig is om Vlaanderen "asbestveilig" of asbestvrij te maken.

ABEVA roept het Waals en het Brussels Gewest op om snel vooruitgang te boeken op dit gebied. Ook zij staan voor dezelfde problemen en uitdagingen.

Tot nu toe heeft geen van beide gewesten een alomvattend plan opgesteld dat vergelijkbaar is met dat van Vlaanderen. Voorlopig voeren ze eenvoudig beleid om burgers te informeren over bestaande regelgeving. Maar er is geen vast doel, met een tijdschema en toegewezen budgetten. Tot op heden is er geen bonus of subsidie voor asbestverwijdering of een verplichting om een asbestinventaris op te maken bij de verkoop van een onroerend goed, zoals in het Vlaamse Gewest het geval is. Geen duidelijk en synthetisch kadaster openbaar gemaakt. Eerdere of recente antwoorden op vragen die door hun respectieve parlementen aan de twee regionale regeringen zijn gesteld, laten weinig perspectief zien.

Dit betekent niet dat er niets wordt gedaan. Zo omvat het uitzonderlijke investeringsplan van een miljard euro voor de renovatie van schoolgebouwen in de federatie Wallonië-Brussel asbestrubrieken en -budget. Maar ook hier is de informatie onvolledig. En het is niet onmogelijk om je voor te stellen dat, net als in Vlaanderen, een aanzienlijk deel van de scholen nog steeds een asbestrisico vormt.

Het Waals en het Brussels Gewest – waarvan we ook de financiële problemen kennen – zouden van hun kant ook kunnen ingaan op de vraag of degenen die historisch verantwoordelijk zijn voor het asbestprobleem een noodzakelijke bijdrage kunnen leveren. Het zou merkwaardig en betreurenswaardig zijn als de andere twee regio's, in het geval van een akkoord tussen Vlaanderen en Etex/Eternit over een bijdrage aan de financiering van de asbestverwijdering, daar niets aan zouden doen en zichzelf een dergelijke oplossing zouden ontnemen, terwijl zij op dezelfde manier door dit probleem worden getroffen.

Het doel is om het Waalse en Brusselse Gewest asbestvrij te maken.

ABEVA roept de parlementen en regeringen van deze twee regio's op om dit probleem zo snel mogelijk aan te pakken.

ABEVA

Voor informatie en contact: abeva.be@gmail.com

Marc Molitor 0475 74 77 03